

UPITNIK ZA KANDIDATKINJU ZA POVJERENICU**Roxana MÎNZATU****Izvršna potpredsjednica za osobe, vještine i pripravnost****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenice i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete doprinosti provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

Naša povijesno jedinstvena Europska unija obećaje nam mir i blagostanje, utemeljene na moćnoj kombinaciji konkurentnosti i europskog socijalnog modela: naša je dužnost pridonijeti ispunjenju tog obećanja.

Rođena sam u Rumunjskoj, u najmračnijem razdoblju komunističke diktature. Hrabri javni istupi za slobodu i socijalnu pravdu započeli su 15. studenog 1987. u mojem rodnom Braşovu. Iako je komunistički režim ugušio tu pobunu, iskra nade koja je nastala ponovno se zapalila u prosincu 1989. s rumunjskom revolucijom, usmjerivši moju zemlju prema ostvarenju sna o Uniji. Te ljudske žrtve koje su pale za vrijednosti i prava ugrađene u Uniju, kao što su ljudsko dostojanstvo, demokracija, sloboda, pravda, vladavina prava, oduvijek su bile kompas i nadahnuće meni i mojoj generaciji, koja je intenzivno proživjela te trenutke na raskrižju naše političke sudbine. I Rumunjska i Unija prešle su dalek put u tih pedesetak godina. Bila bi mi čast biti dijelom našeg daljnjeg putovanja.

Imam više od 20 godina radnog iskustva u europskim poslovima. Radila sam na raznim razinama, od okružnog vijeća, nacionalnog parlamenta i nacionalne vlade do Europskog parlamenta. Stekla sam duboke uvide u potencijal Unije, a i u ono što je potrebno da bismo ga ostvarili. Kao ministrica odnosno državna tajnica koordinirala sam rumunjske programe u okviru Europskog socijalnog fonda, provodeći politike i reforme kao što su sustavna reforma javne nabave u Rumunjskoj ili propise i ulaganja za pomoć najpotrebitijima, osobama s invaliditetom i njihovoj integraciji na tržište rada te za poboljšanje životnih uvjeta svih građana. Predstavljala sam svoju zemlju u Vijeću. Svoje sam dužnosti uvijek obavljala strastveno, ambiciozno, odgovorno i s empatijom, pretpostavljajući ljude politici. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica namjeravam tu istu strast i ambiciju usmjeriti u provedbu političkih smjernica, kako u dužnostima u svojem resoru tako i u kontekstu širih odgovornosti za koordinaciju kao izvršna potpredsjednica.

Kao kandidatkinja za izvršnu potpredsjednicu za ljude, vještine i pripravnost, osjećam se privilegiranom imati građane, njihova prava i mogućnosti u središtu svojeg političkog djelovanja. Na temelju mandatnog pisma koje mi je uputila predsjednica von der Leyen namjeravam surađivati sa svojim kolegama u Kolegiju na izradi ambicioznog programa. Potrebna nam je snažna socijalna Europa koja će propise, ulaganja i koordinaciju politika iskoristiti za borbu protiv siromaštva, promicanje blagostanja i osiguravanje pravednosti. Ne možemo si priuštiti da zanemarimo našu djecu, stvaratelje i baštinike bolje Europe, niti prihvatiti da osobe u nepovoljnom položaju budu isključene iz našeg društva. Europski stup socijalnih prava i dalje će nam biti vodilja u svemu što činimo radi unapređenja socijalne Europe. Novi akcijski plan koji namjeravam predložiti 2025. temeljit će se na obnovljenom dijalogu i suradnji s institucijama Unije, državama članicama i socijalnim partnerima. Posjetit ću svaku državu članicu radi produbljenja tog dijaloga i aktivnijeg angažmana. Cilj mi je sklopiti novi pakt za socijalni dijalog, koji bi dao nov poticaj poboljšanju učinkovitosti europskih politika na temelju inputa glavnih socijalnih aktera.

Povećanje konkurentnosti i produktivnosti mora ići ukorak s osnaživanjem građana. Taj komplementarni pristup osnova je čvrstog socijalnog modela. Model održive konkurentnosti mora uključivati socijalna prava i primjerene

plaće. Unija vještina, plan za čistu industriju i europski stup socijalnih prava neizostavni su elementi u izgradnji budućnosti.

Za rješavanje problema nedostatka radne snage potreban je dvojni pristup koji se temelji na ponudi i prenosivosti vještina. Čvrsto podupirem stjecanje vještina kao socijalno pravo, prema kojem obrazovanje i osposobljavanje počinju u djetinjstvu i nastavljaju se tijekom cijelog radnog vijeka, čime se stvaraju mogućnosti za ispunjen život i za socijalnu i gospodarsku otpornost. Važno je ulagati u ljude uz potporu EU-a i s privatnim sektorom raditi na povećanju ponude vještina. Osim toga, potrebne su i mjere za osiguravanje prenosivosti vještina. Neću oklijevati raditi na ambicioznom pravnom okviru za potporu uzajamnom priznavanju i poticati napredak koji je nužan u drugim tekućim pregovorima i provedbi pravne stečevine koja se odnosi na tržište rada.

Sljedeća će Komisija biti Komisija za ulaganja, što uključuje ulaganja u ljude. Naglasak će biti na Europskom socijalnom fondu, programu Erasmus+ i Socijalnom fondu za klimatsku politiku kako bi se ostvarili ciljevi europskog stupa socijalnih prava, osigurala pravedna tranzicija te povećale vještine i konkurentnost. U tu je svrhu nužno ojačati veze između ulaganja i reformi, koje usto treba uskladiti s ciljevima i prioritetima Unije kako bi se usmjerili u područja u kojima je djelovanje Unije najpotrebnije.

Od posebne su važnosti opći napori koje će sljedeća Komisija uložiti u zaštitu demokracije i jačanje vladavine prava. Poboljšanje obrazovnih postignuća i unapređenje ravnopravnosti i socijalnih prava važni su čimbenici izgradnje demokratske otpornosti i potpore vladavini prava u vremenu u kojem se suočavamo s prijetnjama autoritarnosti i vanjskog uplitanja.

Radit ću i na izgradnji integrirane kulture pripravnosti, koja bi pojedincima i društvu u cjelini pomogla da se prilagode budućim izazovima te nam omogućila da pripremimo djelotvoran i pravodoban odgovor na nove prijetnje.

Kao gorljiva pobornica prava žena ponosna sam što sudjelujem u vodstvu europskih institucija i osjećam da mi je dužnost zalagati se za rodnu ravnopravnost, koja je među glavnim vrijednostima i pokretačima demokratskog života i boljeg gospodarstva. Obvezujem se da ću svojim aktivnostima pokazati da Unija može rasti i jačati na temeljima ravnopravnosti i solidarnosti. U svim svojim inicijativama namjeravam promicati osnaživanje žena i rodnu ravnopravnost. U tome ću blisko surađivati s povjerenikom za ravnopravnost, kao i s cijelim Kolegijem povjerenika. Kad je riječ o postizanju glavnih socijalnih ciljeva za 2030. u okviru europskog stupa socijalnih prava, radit ću na tome da se razlike na temelju spola u zapošljavanju smanje barem za 50% u odnosu na 2019., ostvare novi ciljevi iz Barcelone o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te poveća ravnoteža između poslovnog i privatnog života, među ostalim radom na daljinu.

Vrijeme je da Unija ojača i povjerenje novih generacija. Veselim se godišnjim dijalozima o politikama za mlade, a prvi ću pokrenuti u prvih 100 dana svojeg mandata. Trebamo fleksibilne formate za angažiranje mladih, ne samo putem tog godišnjeg dijaloga o politikama nego i u specifična važna pitanja, i test utjecaja politika EU-a na mlade primjenjivati na sve inicijative u mojoj nadležnosti. Suradivat ću s ostatkom Kolegija na provedbi politike uključivanja mladih.

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, svoje ću dužnosti izvršavati neovisno, po najvišim etičkim standardima i u općem interesu Unije. Poštovat ću Kodeks ponašanja povjerenika, izbjegavati sve situacije koje bi mogle dovesti u pitanje moju neovisnost i integritet te predsjednicu Komisije obavijestiti o svakom mogućem sukobu interesa. Neću tražiti ni primati upute ni od koje vlade, druge institucije, tijela, ureda ili subjekta. Obvezujem se da ću i nakon prestanka svojih dužnosti čuvati povjerljivost informacija i poštovati pravila o imenovanjima i povlasticama. Poštovat ću obveze transparentnosti i sastajati se samo s organizacijama ili samozaposlenim osobama koje su upisane u registar transparentnosti.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati da ćete na odgovarajući način obavještavati Parlament o svojim aktivnostima i aktivnostima svojih odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu Vaše angažiranosti u radu Parlamenta i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Ne možemo ispuniti očekivanja naših građana ni ostati u kontaktu s njihovim potrebama i željama bez sustavnog dijaloga i bliske suradnje s njihovim izravnim predstavnicima, odnosno s vama, njihovim zastupnicima u Parlamentu. Komisija i Parlament zajednički pridonose jačanju Unije. Cijelu svoju političku karijeru provela sam u javnoj službi na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Imam iskustva s parlamentarnom suradnjom, međuinstitucijskim dijalogom i radom na političkim sinergijama. Kao ministrica sam proaktivno promicala iskren i pragmatičan dijalog s nacionalnim parlamentom. U obavljajući službenih dužnosti vodila sam se tim općim načelom.

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, preuzet ću političku odgovornost prema Parlamentu za aktivnosti u mojem resoru, ne dovodeći u pitanje načelo kolegijalnosti. Namjeravam njegovati posebni odnos između Europskog parlamenta i Komisije i primjenjivati načelo jednakog postupanja prema Europskom parlamentu i Vijeću pri razmjeni informacija s institucijama, kako je utvrđeno u Okvirnom sporazumu iz 2010. između Europskog parlamenta i Komisije.

Angažiranost u radu Europskog parlamenta smatram iznimno važnom te ću pridonijeti jačanju odnosa između Komisije i Parlamenta i na razini Kolegija i u područjima iz svojeg resora. Obvezujem se da ću propisno i redovito obavještavati Europski parlament o svojim aktivnostima i radu mojih odjela. Želim surađivati s Parlamentom i na promicanju europskog projekta i komunikacije s građanima: zajedničko praćenje provedbe naših politika i propisa na nacionalnoj razini može nam pokazati kako služimo građanima i poduzećima u Uniji.

Transparentnost je ključna za dobro donošenje odluka. Vjerujem da ću redovitim prisutnošću u glavnim odborima u mojem području nadležnosti potaknuti kulturu povjerenja, transparentnosti i kolegijalnosti, koja je ključna za naš zajednički rad i angažman u radu Parlamenta u svim fazama procesa oblikovanja politika. Za potrebe sudjelovanja na plenarnim sjednicama, sastancima odbora i u trijalozima organizirat ću strukturirane dijaloge sa svojim parlamentarnim odborima radi utvrđivanja daljnjih koraka za sve rezolucije na temelju članka 225. UFEU-a donesene u Parlamentu u kojima se poziva na donošenje zakonodavnih prijedloga.

Smatram da se provedba parlamentarnog nadzora i parlamentarnih inicijativa treba temeljiti na dijalogu s Komisijom. Imajući u vidu načela kolegijalnosti i jednakosti, vjerujem da su izvršni potpredsjednici posebno odgovorni za dijalog s Parlamentom.

Odnos namjeravam graditi na otvorenosti, transparentnosti, uzajamnom povjerenju, učinkovitosti, stalnom dijalogu, redovitom izvješćivanju i razmjeni informacija, kako bih Parlamentu omogućila učinkovitu provedbu demokratskog nadzora, ali i pridonijela izgradnji konsenzusa o političkom djelovanju. Osigurat ću transparentnost i protok informacija s Parlamentom, posebno prije većih događaja i u ključnim fazama međunarodnih pregovora. Kao izvršna potpredsjednica smatram da imam posebnu odgovornost sudjelovati na plenarnim sjednicama i u raspravama odbora. Bit ću na raspolaganju za bilateralne sastanke i izravnu komunikaciju sa zastupnicima u Europskom parlamentu.

Obvezujem se da ću blisko surađivati s Europskim parlamentom na temelju Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva iz 2016. i Okvirnog sporazuma iz 2010. te s Kolegijem surađivati na reviziji Okvirnog sporazuma u cilju jačanja zajedničke političke odgovornosti, dijaloga, protoka informacija i transparentnosti.

Pitanja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

3. Parlament je zabrinut zbog rascjepkanosti socijalne politike i politike zapošljavanja te njihovog uključivanja u brojne portfelje kandidata za povjerenike, kao i zbog činjenice da socijalna dimenzija i dimenzija zapošljavanja nedostaju u nazivu radnog mjesta kandidatkinje za izvršnu potpredsjednicu Roxane Minzatu. Kako namjeravate osigurati da ta rascjepkanost ne ugrozi provedbu načela europskog stupa socijalnih prava? Kako ćete surađivati s ostalim povjerenicima u postizanju tih ciljeva? Biste li se složili s promjenom naziva Vašeg radnog mjesta u „Izvršna potpredsjednica za kvalitetna radna mjesta, socijalna prava, vještine i obrazovanje” i poduzeli potrebne mjere za konsolidaciju socijalnih politika i politika zapošljavanja te osigurali učinkovite strukture i nadzore?

Smatram da je mogućnost da u Kolegiju bude izvršna potpredsjednica za ljude, vještine i pripravnost zadužena za portfelj vještina i obrazovanja, kvalitetnih radnih mjesta i socijalnih prava velik iskorak za socijalnu Europu. Budem li potvrđena, bit će mi čast i ponos obnašati tu dužnost. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, zalagat ću se za to da se naši socijalni ciljevi i ciljevi tržišta rada uključe u sve aktivnosti Komisije. To je bitno za ostvarivanje konkurentnog socijalnog tržišnog gospodarstva kao jamca našeg blagostanja. Osim toga, ključno je za demokraciju i zdravlje našeg društva u kontekstu zelene i digitalne tranzicije.

U stalnim naporima za jačanje socijalne Europe europski stup socijalnih prava orijentir je za robusne politike zapošljavanja i socijalne politike u Uniji. Za inicijative iz prvog akcijskog plana bile su zadužene brojne službe i portfelji: politike zapošljavanja i vještina te socijalne politike u velikoj su mjeri relevantne za brojne politike i neophodne su za ostvarivanje njihova punog potencijala. Pobrinut ću se za to da ciljevi europskog stupa socijalnih prava budu uključeni u sve politike.

Budem li potvrđena, pobrinut ću se za ambiciozan novi akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava, kako je najavljeno u političkim smjernicama. Jačanje socijalne Europe i ostvarivanje načela stupa socijalnih prava u svakodnevnom životu građana misija je koja nije ograničena samo na određena područja. Suradivat ću s drugim izvršnim potpredsjednicima i povjerenicima koje ću usmjeravati u njihovu radu, ali i šire. Za ambiciozan i uspješan akcijski plan potrebna je suradnja s cijelim Kolegijem, među ostalim: o stanovanju s povjerenikom za energetiku i stanovanje, o ravnopravnosti s povjerenikom za ravnopravnost, o sredstvima s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme i povjerenikom za proračun, o koordinaciji ekonomske politike i europskom semestru s povjerenikom za gospodarstvo i produktivnost, o pitanjima industrije i unutarnjeg tržišta s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju, o pravednoj klimatskoj tranziciji s izvršnim potpredsjednikom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju i povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast. Stup socijalnih prava treba provoditi na terenu i to ne smijemo zanemariti. Iskoristit ću svaku mogućnost za suradnju s Europskim parlamentom, ali i s državama članicama i socijalnim partnerima, a prioritet će biti ispunjavanje obveza u području temeljnih prava, vještina, zapošljavanja i borbe protiv siromaštva u skladu sa svih 20 načela.

Jasni su mi razlozi zašto bi netko želio da se moj resor zove drugačije. Osobno se veselim raditi na portfelju u kojem su „ljudi” na prvom mjestu i u njegovu su središtu. To je bez sumnje i okosnica europskog projekta: naš je krajnji cilj služiti građanima EU-a, bez obzira na njihovo državljanstvo, okolnosti i perspektive te djelovati u njihovu interesu. Svatko ima potencijal i vlastite potrebe – to je naša osnovna zadaća koju moramo ostvariti. Neovisno o nazivu mojeg resora, odlučno ću se zalagati za kvalitetna radna mjesta, socijalna prava, vještine i obrazovanje te općenito za građane Europe. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, iskoristit ću sva dostupna sredstva da ispunim ambiciozne socijalne ciljeve ovog mandata.

4. Na temelju Izjave iz La Hulpea, koje se zakonodavne inicijative u vezi s, npr. digitalizacijom na radnom mjestu, stanovanjem i kolektivnim pregovaranjem, obvezujete predložiti u novom Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava kako bi se postigli ciljevi za 2030.? Koje ćete konkretne mjere predložiti za rješavanje problema nedostatka ključnih vještina i radne snage na europskim tržištima rada te za stvaranje dobrih prilika u svim regijama Europe? Kako ćete osigurati da svi radnici, a posebno niskokvalificirani radnici, mogu ostvariti korist od unije vještina i pravo na osposobljavanje te da imaju jednak pristup programima usavršavanja i prekvalifikacije, posebno s obzirom na zelenu i digitalnu tranziciju?

Koje ćete konkretne mjere predložiti za olakšavanje mobilnosti radne snage, osiguravanje osnaženog Europskog nadzornog tijela za rad (ELA) te dodatnu modernizaciju, pojednostavnjenje i digitalizaciju koordinacije sustava socijalne sigurnosti, kako ste naveli u Vašem mandatnom pismu?

Nadalje, koje nove i revidirane granične vrijednosti profesionalne izloženosti opasnim tvarima namjeravate predložiti u okviru zakonodavstva EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu kojim bi se osigurali jednaki uvjeti za poduzeća?

Europski stup socijalnih prava jasan je orijentir našim kontinuiranim naporima za izgradnju socijalno pravedne i održive Europe. Naši socijalni standardi važna su dimenzija modela socijalnog tržišnog gospodarstva i dugoročno su ključni za našu konkurentnost. Budem li potvrđena, 2025. pokrenut ću novi akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava radi jačanja postojećih politika i uvođenja novih inicijativa. Želim pojačati naše napore kako bismo glavne ciljeve EU-a za 2030. postigli barem u području zapošljavanja (stopa zaposlenosti od 78 % i smanjenje rodno uvjetovanih razlika u zaposlenosti za najmanje 50 %), vještina (godišnja stopa sudjelovanja u osposobljavanju od najmanje 60 % na razini Europe; promicanje pristupa osnovnim digitalnim vještinama za najmanje 80 % osoba u dobi od 16 do 74 godine) i smanjenja siromaštva (smanjenje broja osoba koje žive u siromaštvu ili socijalnoj isključenosti za najmanje 15 milijuna u odnosu na 2019., uključujući 5 milijuna djece). Osim toga, želim se pobrinuti da radna mjesta koja otvorimo budu ujedno i kvalitetna radna mjesta. U akcijskom planu bit će najavljene zakonodavne i nezakonodavne mjere za ostvarivanje naših socijalnih ambicija.

Želim da plan za kvalitetna radna mjesta bude naša nova paradigma koja će nam omogućiti da u potpunosti iskoristimo mogućnosti novih tehnologija i digitalnih ekosustava u području inovacija, povećanja produktivnosti i konkurentnosti. Nastavit ću raditi na pravu na isključivanje i radu na daljinu, što odražava našu predanost pravima

radnika u digitalnom dobu. Ono što vrijedi izvan interneta trebalo bi vrijediti i na internetu. Nastavit ćemo prikupljati dokaze za novu inicijativu o algoritamskom upravljanju i uključiti načelo „ljudske kontrole” u svijet rada. Svesrdno ću se zalagati za jačanje socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja na temelju Direktive o minimalnoj plaći i Preporuke Vijeća o socijalnom dijalogu iz 2023. Započet ću prijedlogom novog pakta za europski socijalni dijalog početkom 2025. u suradnji s europskim sindikatima i poslodavcima. Kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog zapravo su ključni za fleksibilnu i uključivu prilagodbu budućim izazovima na europskim tržištima rada, koji su povezani s trima tranzicijama: zelenom, digitalnom i demografskom. Pravo radnika i njihovih predstavnika na informacije, savjetovanje i sudjelovanje ključan je preduvjet za njihovo aktivno sudjelovanje u pripremama za digitalnu i zelenu tranziciju i upravljanju njome.

Kad je riječ o stanovanju, podupirat ću rad povjerenika za energetiku i stanovanje, koji je nadležan za europski plan za cjenovno pristupačno stanovanje, i pobrinuti se da uključuje snažnu socijalnu komponentu za pokrivanje potreba najranjivijih skupina, među ostalim i beskućnika, za koje je načelo „stanovanje na prvom mjestu” optimalan pristup.

Kako bi se riješio problem nedostatka radne snage i vještina, Komisija je već predložila nekoliko ključnih inicijativa, a posebno Akcijski plan za nestašice radne snage i vještina, u kojem se naglašavaju posebnosti regija. Kako je istaknuto u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava, dostojanstveni radni uvjeti ključan su preduvjet za privlačenje i zadržavanje radnika, a snažno kolektivno pregovaranje, primjerene i pravedne plaće, potpora uključivom rastu i sprečavanje siromaštva unatoč zaposlenosti bitni su i za rješavanje problema nedostatka radne snage u EU-u. To smo naučili tijekom krize uzrokovane pandemijom, posebno u sektoru skrbi. Zbog toga ću se angažirati na izradi usklađenog okvira za suočavanje s izazovima u pogledu radne snage u području dugotrajne skrbi, ne samo kako bi se olakšalo priznavanje vještina i kvalifikacija, nego i kako bi se poboljšali radni uvjeti.

Razvoj unije vještina bit će u središtu našeg pristupa: rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina te oslobađanje potencijala pojedinaca. Vještine su neophodne zato da se pojedinačno i zajednički suočimo s izazovima promjena i ostvarimo socijalno pravednu zelenu i digitalnu tranziciju. Vještine su socijalno pravo od kojeg bismo svi trebali imati koristi, od djetinjstva do starosti. Cilj je svakome omogućiti obrazovanje i osposobljavanje koje mu je potrebno u svim fazama radnog vijeka radi brze prilagodbe neprestanim promjenama u današnjem svijetu, a zatim osigurati da se te vještine iskoriste na tržištu rada u cijeloj Uniji i istodobno usklade težnje osoba koje su te vještine stekle s potrebama poslodavaca. Pripremit ću ambicioznu inicijativu za prenosivost vještina kako bismo osigurali da se one doista mogu prenositi i pridonijeti mobilnosti na tržištu rada.

Temelj naše unije vještina čine politike i ulaganja u osnovne vještine, potpora nastavnicima i fokusiranje na ključne potrebe kao što je područje znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), koje ćemo poduprijeti jačanjem digitalnog obrazovanja i osposobljavanja. Osim toga, predložit ću ambiciozne i cilijane mjere za poticanje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s europskom dodanom vrijednošću, koje će se temeljiti na iskustvima u terciarnom obrazovanju u Europi. Kako bi bili uključivi, pružatelji usluga obrazovanja i osposobljavanja trebali bi ponuditi i nove mogućnosti za učenje, uključujući digitalno učenje. Moramo iskoristiti povratne informacije i smjernice koji se temelje na umjetnoj inteligenciji i podacima te cilijane mjere za poticanje pružanja digitalnih vještina. Potrebni su nam fleksibilni načini učenja i interdisciplinarno, međukulturno i prekogranično učenje usmjereno na vještine i kompetencije. Kako bismo ostvarili cilj u pogledu vještina do 2030., istražiti ću kako možemo dodatno ojačati individualne račune za učenje. Individualni računi za učenje omogućuju svima da se uključe u osposobljavanje i u praksi ostvare pravo na osposobljavanje. Surađivat ću s državama članicama kako bismo unaprijedili individualne račune za učenje, posebno putem potpore uzajamnom učenju. Sljedeći bitan element su mikrokvalifikacije, kojima se podupire razvoj vještina i zapošljivost tako što se potvrđuju ishodi kratkoročnih iskustava učenja, što je vrlo važno za zelenu, digitalnu i socijalnu tranziciju.

Kvalitetna radna mjesta znače i pravednu mobilnost radne snage. Prvo trebamo okončati posao koji smo započeli. Intenzivno ću surađivati s Parlamentom i Vijećem kako bismo postigli dogovor o reviziji uredaba o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Svjesna sam složenosti tog predmeta i spremna sam predložiti inovativne pristupe na temelju ostvarenog napretka.

Drugo, Komisija dovršava evaluaciju Europskog nadzornog tijela za rad. Na temelju nalaza evaluacije i uzimajući u obzir informacije iz Rezolucije Parlamenta, dodatno ću se usredotočiti na jačanje rada tog nadzornog tijela. Treće, predstaviti ću cjelovitu viziju digitalizacije usluga, među ostalim kako bi se olakšalo prijavljivanje upućenih radnika. Temeljiti će se na dva pilot-projekta o europskoj propusnici socijalne sigurnosti, čiji bi se rezultati trebali objaviti u drugoj polovini 2025.

Suradivati ću i s drugim povjerenicima na ispunjavanju obveze iz političkih smjernica o izradi pravila o priznavanju kvalifikacija državljana trećih zemalja, pojednostavnjenju postupaka i uklanjanju nepotrebnih prepreka. Taj rad uklopit će se u inicijative kao što su baza talenata EU-a i partnerstva za traženje talenata kako bi se potvrdilo da je EU spreman prihvatiti talente i sposoban privući osobe s vještinama koje odgovaraju potrebama tržišta rada EU-a.

Kad je riječ o novim i revidiranim graničnim vrijednostima za profesionalnu izloženost opasnim tvarima, Komisija je smanjila vrijeme potrebno za utvrđivanje vrijednosti na razini EU-a, ali moja je želja da to bude i brže. To ću detaljno razmotriti jer je našim radnicima potrebna dodatna zaštita od izloženosti opasnim kemikalijama, a poduzeća trebaju poslovati pod jednakim uvjetima. U strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje 2021. – 2027. identificirane su tvari na koje se treba usredotočiti u bliskoj budućnosti i ja sam odlučna da taj posao dovršim i zaštitim ugrožene radnike. To se odnosi i na sprečavanje smrtnih slučajeva i nesreća na radnom mjestu u svim aspektima, uključujući psihosocijalne i tjelesne rizike. U tom smislu želim ponovno potvrditi pristup „vizije nula” čiji je cilj spriječiti smrtno slučajevima povezane s radom. Angažirat ću se na prevenciji posebnih opasnosti koje proizlaze iz klimatskih promjena, kao što su toplinski stres ili loše vremenske prilike, te na boljem uključivanju psihosocijalnih rizika, npr. onih koji su povezani s digitalnom tranzicijom. Velik dio tog rada odnosi se na velike ambicije nove Komisije u pogledu zaštite mentalnog zdravlja Europljana.

Naposljetku, ali ne manje važno, odlučno ću promicati socijalnu dimenziju europskog semestra integriranim pristupom na temelju gospodarskih i socijalnih politika. Zalagat ću se za daljnju integraciju okvira za socijalnu konvergenciju u semestar. Usredotočit ću se i na socijalna ulaganja i reforme, među ostalim poboljšanjem alata za praćenje i evaluaciju, kao što je procjena distribucijskog učinka, kako bi se izmjerili njihovi gospodarski i socijalni rezultati. Ti će alati biti ključni za održivost svih europskih politika.

5. Oko 95 milijuna ljudi u Uniji živi u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti, od čega 19 milijuna djece. Čak je 11 % radnika izloženo tom riziku. Koje ćete konkretne zakonodavne inicijative predložiti u kontekstu prve strategije EU-a za borbu protiv siromaštva, koju je najavila predsjednica Komisije Ursula von der Leyen? Koju će ulogu europski semestar i jamstvo za djecu imati u toj strategiji kako bi se osigurao napredak u postizanju cilja smanjenja siromaštva iz Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava? Kako ćete osigurati da se sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom pridonese iskorjenjivanju siromaštva i socijalne isključenosti? Osim preporuke Vijeća, koje ćete konkretne daljnje mjere poduzeti u vezi s pozivima Europskog parlamenta da se zajamči primjerenost te poveća pokrivenost i primjena programa minimalnog dohotka?

Hoćete li predstaviti Direktivu o primjerenom minimalnom dohotku kako bi se osiguralo ponovno uključivanje osoba na tržište rada uz poštovanje načela supsidijarnosti i posebnosti nacionalnih sustava socijalne zaštite?

Predsjednica von der Leyen u svojim je političkim smjernicama naglasila da europski način života ovisi o zaštiti i mogućnostima koje pružaju naš socijalni model i naše socijalno tržišno gospodarstvo. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, izradit ću strategiju EU-a za borbu protiv siromaštva kojom će se učinkovito pružati potpora osobama u najnepovoljnijem položaju u našem društvu i uklanjanje socijalne nejednakosti. Razina i nove vrste siromaštva i socijalne isključenosti u Europi i dalje su neprihvatljivi, a siromaštvu djece nema mjesta u našem prosperitetnom društvu. Želimo li uspjeti u izgradnji konkurentnije Unije utemeljene na održivom, zelenom gospodarstvu koje pokreće nova tehnologija i koja je politički čvrsta i otporna na krize, tada naše horizontalno djelovanje u svim odlukama i politikama koje donesemo uvijek mora biti borba protiv siromaštva.

Naša strategija za borbu protiv siromaštva trebala bi na razini EU-a dati novi poticaj smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti. Njezino polazište moraju biti temeljni uzroci siromaštva, kao što su nejednakost i socijalna nepravda, niski prihodi, slaba povezanost s tržištem rada, nedostaci u pristupu socijalnim i osnovnim uslugama, cjenovna pristupačnost.

Naravno, za provedbu strategije bit će presudno odlučno djelovanje država članica. Još od sastanka na vrhu u Portu 2021. jasan je cilj koji trebamo ostvariti do 2030. Konkretno, u pogledu socijalne uključenosti i politika socijalne zaštite moramo nastojati smanjiti broj osoba koje žive u siromaštvu ili socijalnoj isključenosti za najmanje 15 milijuna (u usporedbi s podacima iz 2019.), uključujući 5 milijuna djece. Moramo se posebno pobrinuti da prekinemo generacijski ciklus siromaštva i ojačamo socijalnu mobilnost. To će zahtijevati dodatne znatne napore jer je oko polovine država članica 2023. zabilježilo primjetan porast broja osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, što će otežati ostvarivanje cilja za 2030.

Nastojat ću da građanima koji su radno sposobni osiguramo pomoć za pronalaženje kvalitetnog radnog mjesta kako bi izašli iz siromaštva. Siromaštvo se odnosi na osobe svih dobnih skupina, od djece i osoba u aktivnoj dobi

do starije dobi. Rizik od siromaštva i socijalne isključenosti više pogađa žene, a socijalna isključenost često je povezana s diskriminacijom i strukturnom nejednakošću u društvu. Povezat ću rad na strategiji s našim radom na Uniji ravnopravnosti.

Više od petine stanovništva EU-a koje živi u kućanstvima s uzdržavanom djecom bilo je 2023. izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. U strategiji ću razmotriti skrb i načine za jačanje pristupa kvalitetnoj cjenovno pristupačnoj skrbi za obitelji te kvalitetna radna mjesta za radnike u području skrbi.

Naš pristup siromaštvu trebao bi biti sveobuhvatan i obuhvaćati ne samo politike zapošljavanja i socijalne politike, nego i politike obrazovanja i osposobljavanja, zdravstvene skrbi, stanovanja, oporezivanja, prometa, energetike, hrane i klime. Zajedno sa svojim kolegama podupirat ću djelovanje Socijalnog fonda za klimatsku politiku u borbi protiv siromaštva povezanog s energijom i prijevozom.

U skladu s Ugovorima primarnu odgovornost za rješavanje problema siromaštva i isključenosti imaju države članice. Međutim, u Ugovorima se jasno navodi i da je cilj Unije promicanje mira, njezinih vrijednosti i dobrobiti njezinih građana te borba protiv socijalne isključenosti i diskriminacije, promicanje socijalne pravde i zaštite, ravnopravnost žena i muškaraca, međugeneracijska solidarnost i zaštita prava djeteta.

Europski semestar imat će ključnu ulogu u praćenju i koordinaciji nacionalnih politika za borbu protiv socijalne isključenosti i nejednakosti. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, doprinosit ću europskom semestru u području socijalnih i obrazovnih politika te politika zapošljavanja i zalagat ću se da zadrži snažnu socijalnu dimenziju. Nadovezujući se na Europski socijalni fond plus (ESF+), kojim se podupire provedba europskog stupa socijalnih prava i čiji je cilj smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, te na novi Socijalni fond za klimatsku politiku, surađivat ću s drugim povjerenicima na razvoju sveobuhvatnog pristupa u području politika i financiranja. Posebno je važan rad na Europskom planu za cjenovno pristupačno stanovanje i Akcijskom planu za cjenovno pristupačnu energiju pod vodstvom povjerenika za energetiku i stanovanje kako bi se osiguralo da ti planovi sadržavaju snažnu socijalnu komponentu koja odgovara potrebama najranjivijih, uključujući one koji žive u beskućništvu.

Kad je riječ o javnom financiranju i ulaganjima, prioritet je osigurati korištenje sredstava dostupnih u okviru instrumenta NextGenerationEU i tekućeg proračuna. Kohezijska politika, uključujući Europski socijalni fond plus, važna je potpora mjerama za borbu protiv siromaštva i isključenosti.

Novi Socijalni fond za klimatsku politiku bit će važan instrument za rješavanje problema energetske siromaštva i siromaštva u pogledu mobilnosti te će doprinijeti postizanju ciljeva povezanih sa siromaštvom iz akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava. S obzirom na njegove ciljeve, nužno je da države članice programiraju fond tako da tako da mu u središtu budu socijalni učinci na ranjive skupine pogođene sustavom ETS 2. Suradivat ću s drugim povjerenicima kako bismo osigurali usmjereno i učinkovito programiranje Socijalnog fonda za klimatsku politiku u cilju potpore ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i korisnicima usluga prijevoza privremenom izravnom potporom dohotku te mjerama i ulaganjima za povećanje energetske učinkovitosti zgrada, dekarbonizaciju grijanja i hlađenja zgrada te poboljšanje pristupa mobilnosti i prijevozu s nultom i niskom stopom emisija.

Zajedno s kolegama povjerenicima pobrinut ću se da se njegovom provedbom potiču strukturne promjene potrebne za poštenu i pravednu tranziciju, uz provedbu sustava ETS 2. Kako je utvrđeno u Uredbi, planovi, uključujući ključne etape i ciljne vrijednosti, ocjenjuju se na temelju tog kriterija. Iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku osigurat će se privremena izravna potpora dohotku i time pridonijeti ublažavanju siromaštva najranjivijih kućanstava.

Sljedeći višegodišnji financijski okvir prigoda je da povezivanjem ulaganja s reformama svoju potrošnju učinimo preciznijom, jednostavnijom i djelotvornijom kako bismo pridonijeli rješavanju problema u područjima kao što su obrazovanje, vještine i borba protiv siromaštva. Ulaganja i reforme trebali bi biti usklađeni s ciljevima i prioritetima EU-a kako bi se usmjerili na područja u kojima je djelovanje EU-a najpotrebnije i u kojima može postići najveći učinak.

Europsko jamstvo za djecu cjelovita je i snažna inicijativa, a države članice potvrdile su svoju predanost njegovoj provedbi. Moj će prioritet biti ostvarivanje tog cilja i njegovo jačanje. Moramo pojačati svoje napore, posebno kako bismo premostili jaz u pristupu uslugama između siromašne djece i njihovih vršnjaka boljeg imovnog stanja. U tom kontekstu radit ću na jačanju jamstva i državama članicama davati dodatne smjernice za rješavanje problema siromaštva djece, posebno s obzirom na izvješće o postignutom napretku koje će Komisija uputiti Vijeću 2026.

Ako se pravilno provede u državama članicama, Preporuka Vijeća o minimalnom dohotku mogla bi znatno poboljšati primjerenost programa minimalnog dohotka do 2030. i približiti tržište rada većem broju ljudi. Stoga se prvo treba usredotočiti na provedbu Preporuke, što je bitan horizontalni prioritet nove Komisije. Državama članicama pružit ćemo potporu preko Odbora za socijalnu zaštitu kako bismo promicali donošenje politika utemeljenih na dokazima, uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse. Komisija i Odbor za socijalnu zaštitu pripremit će 2025. zajedničko izvješće u kojem će ocijeniti napredak u provedbi preporuke. Kad je riječ o siromaštvu unatoč zaposlenosti, intenzivno ćemo raditi na provedbi Direktive o primjerenom minimalnoj plaći, koja je glavni instrument kojim se osigurava da ulazak na tržište rada ljude učinkovito izbavlja od siromaštva.

Pitanja Odbora za kulturu i obrazovanje

6. Kako zamišljate budućnost obrazovne politike EU-a, osim jačanja ljudskog kapitala Europe kako bi se osiguralo učinkovito i relevantno obrazovanje kojim se razvijaju znanje, vještine, vrijednosti i kompetencije u skladu sa sveobuhvatnom vizijom obrazovanja i doprinosi boljoj pripremljenosti i otpornosti budućih generacija? Kako ćete aktivno razvijati strategije za rješavanje izazova povezanih s pristupom obrazovanju, osnovnim i digitalnim vještinama, obrazovanjem u području STEM-a i STEAM-a te europskog građanskog odgoja u kontekstu aktualne europske zelene tranzicije i čiste industrijske transformacije?

Svi znamo da obrazovanje ljudima daje snagu. Stoga je moja vizija snažan europski prostor obrazovanja koji Europu čini snažnijom. Moja vizija budućnosti obrazovne politike EU-a duboko je ukorijenjena u temeljnim vrijednostima slobode, demokracije, socijalne pravednosti i zajedničkog blagostanja. Europski prostor obrazovanja, kao zajednički prostor za visokokvalitetno učenje, dostupan svima, pokretačka je snaga iza zajedničkog cilja kvalitetnog obrazovanja, prilagodljivog razvoja vještina i uključenosti. To su tri ključna elementa kojima ćemo osigurati da naše buduće generacije nisu samo dobro pripremljene, nego i otporne na šokove i izazove. Snažan europski prostor obrazovanja najdublji je temelj naše buduće unije vještina.

Našom obrazovnom politikom EU-a istodobno pružamo potporu državama članicama i pripremamo pojedince za radno okruženje, ali i za život, kako bismo stvorili društvo koje cijeni kritičko razmišljanje, kreativnost i suradnju. Digitalna i medijska pismenost, višejezičnost i komunikacijske vještine neophodne su kako bi se građani mogli snalaziti u složenom globaliziranom svijetu. Potrebna nam je bliska suradnja roditelja, škola, zajednica i pružatelja formalnog i neformalnog obrazovanja. Obrazovanje ne bi trebalo biti ograničeno na tradicionalno poučavanje u učionicama, nego bi to ograničenje trebalo prevladati i usmjeriti se na trajnu međusobnu povezanost pojedinaca i njihova osobnog i kulturnog konteksta.

Naš se svijet ubrzano mijenja. Moramo izgraditi uniju vještina koja učinkovito potiče kulturu i želju za cjeloživotnim učenjem – u školi, na radnom mjestu i u društvu. Zato je ključno postići dogovor o novom pristupu definiranju i procjeni ulaganja u ljude, od najranije dobi do starosti. Ulaganje u obrazovanje, primjerice u obrazovanje djece izložene riziku od siromaštva, nosi neusporedive srednjoročne i dugoročne gospodarske i društvene koristi. Potrebne su ambiciozne mjere koje bi obuhvatile sve oblike obrazovanja i osposobljavanja. Ključna su načela pojednostavnjenje i digitalizacija. Želimo da u konačnici svaka osoba, bez obzira na podrijetlo ili polazišnu točku, stekne vještine potrebne za izgradnju čvrste profesionalne karijere i da bude otporna i prilagodljiva kad se suoči s prilikama i izazovima u pogledu promjene karijere. U središtu našeg uspjeha bit će politike za potporu učiteljima i nastavnicima – njihovim radnim uvjetima, njihovoj pripremi i resursima te izgledima za razvoj karijere.

Budem li potvrđena, nastojat ću osigurati da svako dijete, neovisno o socioekonomskom položaju, ima pristup visokokvalitetnom obrazovanju i mogućnost da ostvari svoj puni potencijal. Ideje i preporuke iz preporuka Vijeća o „Putevima do školskog uspjeha” iz 2022. o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju vrijedna su polazišna točka.

Rezultati PISA-e iz 2022. upozorenje su koje ne možemo zanemariti. Trebamo odlučno djelovati. Budem li potvrđena, u okviru unije vještina pripremit ću akcijski plan za osnovne vještine kako bismo preokrenuli zabrinjavajući pad rezultata petnaestogodišnjaka u područjima pismenosti, matematike i znanosti te digitalnih vještina. Taj će se plan usredotočiti na podizanje kvalitete poučavanja i učenja, potporu nastavnicima i promicanje okruženja koja učinkovito potiču uspjeh učenika. Tim sveobuhvatnim pristupom istaknut će se akademski rezultati, ali i uloga dobrobiti i socioemocionalnih vještina u poboljšanju obrazovnih rezultata.

Sljedeća potencijalna inicijativa u okviru unije vještina odnosi se na strateški plan za obrazovanje u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) koji bi Europi omogućio da poboljša obrazovne izgleda u tim područjima. Na taj bi se način riješio ne samo nedostatak kvalificiranih nastavnika u područjima STEM-a,

nego i povećao udio djevojaka i žena koje žele izgraditi karijeru u tim područjima. Akademije za vještine već su znatno doprinijele radu na obrazovnim programima, što mnogim sektorima STEM-a omogućuje osposobljavanje ljudi u skladu s potrebama industrije. Na temelju toga europske diplome dodatno će potaknuti razvoj i priznavanje transnacionalnih programa u područjima STEM-a. U te inicijative možemo uključiti i umjetnost te humanističke i društvene znanosti kako bismo osigurali da čimbenici učenja u stvarnim izazovima uvođenju tih vještina budu usklađene s našim vrijednostima i društvenim potrebama.

Sve u svemu, moramo odlučno nastaviti rad na europskoj diplomi, u suradnji s državama članicama i sa sektorom visokog obrazovanja.

I moderni obrazovni sustav mora proći potpunu digitalnu transformaciju. Digitalno doba donosi i prilike i izazove, stoga je nužno da svi građani budu digitalno pismeni. Unija mora pojačati napore za stjecanje digitalnih vještina na svim razinama, od ranog djetinjstva do cjeloživotnog učenja, te uključiti digitalne kompetencije u osnovne obrazovne programe. Akcijskim planom za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027. uspostavljen je vrlo dobar okvir, ali moramo ubrzati reforme kako bismo ostvarili ciljeve digitalnog desetljeća. Unija se ubuduće mora pozabaviti ključnim područjima kao što su povezivost škola, digitalni alati u učionici i napredne digitalne vještine u područjima kao što su umjetna inteligencija, programiranje i kibersigurnost. Namjeravam provesti sveobuhvatno preispitivanje Akcijskog plana za digitalno obrazovanje u okviru unije vještina.

Obrazovanje o održivosti ključno je za zelenu i održivu budućnost u Europi. Trebamo u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti ključne alate kao što je europski okvir kompetencija za održivost (GreenComp). Teme ekologizacije mogle bi se razraditi i u okviru akademija za stručno usavršavanje nastavnog osoblja te pojednostavniti u kontekstu cjeloživotnog učenja i individualnih računa za učenje.

Strateški stup unije vještina mora biti jačanje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje pruža ključne mogućnosti zapošljavanja i blisko je povezano s vještinama koje su potrebne poslovnom sektoru. Budem li potvrđena, pripremit ću europsku strategiju za strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Cilj mi nije samo povećati broj osoba koje su stekle strukovno obrazovanje i osposobljavanje, nego i povećati kvalitetu, priznavanje i europsku dimenziju tog vrijednog oblika obrazovanja i time osnažiti osobe koje su ih stekle. Snažan paket fondova EU-a u okviru izravnog ili zajedničkog upravljanja ima ključnu ulogu u usavršavanju i prekvalifikaciji radnika. Suradivati ću s kolegama povjerenicima kako bismo svoja ulaganja bolje usmjerili na strateške sektore koji našim mladima pružaju dragocjene prilike.

Želim poboljšati poučavanje mladih generacija o Europi, njezinim vrijednostima, povijesti i zajedničkom identitetu izgrađenom na jedinstvu u raznolikosti. Jačanje demokratskih vrijednosti i demokratskog sudjelovanja, poticanje europskog identiteta i aktivnog sudjelovanja građana u središtu su svih vodećih programa, uključujući Erasmus+ i Europske snage solidarnosti. Učitelji i nastavnici imaju središnju ulogu u promicanju europskih vrijednosti i informiranosti o njima. Budem li imenovana, suradivati ću s državama članicama na daljnjem jačanju europske dimenzije poučavanja. Budem li potvrđena, želim sudjelovati u radu na europskom štitu za zaštitu demokracije pod vodstvom povjerenika za demokraciju, pravosuđe i vladavinu prava.

Obrazovanje je sila koja ujedinjuje i temeljni element svih funkcionalnih demokracija. Erasmus+ okuplja mlade iz svih dijelova Europe i namjeravam ga dodatno ojačati. Da bismo konsolidirali i ojačali europski identitet bez obzira na generacijsku ili nacionalnu pripadnost, iznimno je bitno povećati uključivu mobilnost u okviru programa Erasmus+ te omogućiti korištenje tim programom prije svega najpotrebitijima i najranjivijima. Ključno je poboljšati iskustvo mobilnosti studenata, a primjenom digitalizacije ta bi iskustva mogla postati još vrjednija.

7. Koji je Vaš plan za budućnost europskog prostora obrazovanja koji bi trebao biti dovršen do 2025., u vezi s priznavanjem i prekograničnom prenosivosti kvalifikacija, diploma i svjedodžbi u svim područjima obrazovanja u formalnom, informalnom i neformalnom okruženju? Kako konkretno namjeravate riješiti hitna pitanja na razini EU-a, kao što su nedostatak nastavnika, njihovo osposobljavanje i nesigurna profesionalna situacija?

Europski prostor obrazovanja strategija je kojom se nastoji omogućiti da kvalitetno obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje budu dostupni svima, bez obzira na granice, u skladu s prvim načelom europskog stupa socijalnih prava. Predanost uključivosti i izvrsnosti u obrazovanju i osposobljavanju iznimno je važna kako bi svaki Europljanin stekao potrebne vještine koje se priznaju i u drugim zemljama i prosperirao u društvu i na tržištu rada, a unija vještina postala stvarnost.

Budem li potvrđena, radit ću na europskom prostoru obrazovanja kako bih potaknula zajednički pristup razvoju vještina, mobilnosti u svrhu učenja, kvalitete i uključivosti. Taj će se rad temeljiti na podacima iz evaluacije europskog prostora obrazovanja, koja je još u tijeku.

Gljučni je element europskog prostora obrazovanja priznavanje kvalifikacija, koje je iznimno važno za mobilnost osoba koje se obrazuju, među ostalim u okviru programa Erasmus+, i za protok talenata po cijeloj Europi. Iako je okvir već uspostavljen, provedba je neujednačena, a samo je polovina država članica ostvarila dovoljan napredak. Komisijin Prijedlog preporuke Vijeća o sustavu osiguravanja kvalitete i priznavanja kvalifikacija iz ožujka 2024. još je jedan važan korak prema automatskom priznavanju kvalifikacija svih osoba koje se obrazuju. Kako bismo napredovali u tom području, moj će prioritet biti pravodobni dogovor i njegova odlučna provedba.

Nova inicijativa za prenosivost vještina omogućit će nam da proširimo priznavanje vještina i kvalifikacija. Time bi se uspostavio okvir u kojem se sve vrste vještina ili kvalifikacija stečenih u jednoj zemlji ili u jednom poduzeću mogu priznati i prihvatiti u drugoj zemlji, čime bi se na najbolji način ispunile potrebe ljudi i tržišta rada. Pridonijet će stvaranju istinskog europskog prostora u kojem se znanje, vještine i talenti slobodno kreću.

Osim toga, moramo proširiti okvir za priznavanje certifikata, posebno provedbom Preporuke Vijeća o mikrokvalifikacijama iz 2022. Te fleksibilne i brze metode učenja ključne su za usavršavanje i prekvalifikaciju europske radne snage i pridonijet će tome da se obrazovanje bolje prilagodi potrebama našeg gospodarstva koje se mijenja. Snažno ću se zalagati za neformalno i informalno učenje te promicati njegovo vrednovanje, među ostalim u radu s mladima, i ponuditi participativne i inovativne oblike obrazovanja i osposobljavanja usmjerene na osobe koje se obrazuju, kojima se podupire i učenje za aktivno građanstvo. Manje formalna okruženja za učenje kao što su rad s mladima, sportski klubovi ili kulturne aktivnosti mogu pridonijeti uključivijem obrazovanju. Budem li potvrđena, nastojat ću, u suradnji s povjerenikom za međugeneracijsku pravednost, mlade, kulturu i sport, jače istaknuti dimenziju učenja i vještina u okviru tih politika.

Trenutačno u 24 države članice postoji manjak nastavnika, što znači manje nastave, manje potpore i posljedično gubitak obrazovanja za sljedeću generaciju. Bitan je preduvjet za našu konkurentnost i socijalnu koheziju da poučavanje postane privlačna karijera. Rješavanje problema nedostatka nastavnika i njihovih potreba za osposobljavanjem prvenstveno je u nadležnosti država članica. Međutim, EU može i treba podupirati te zajedničke napore i surađivati s državama članicama, nastavnim osobljem, socijalnim partnerima, civilnim društvom i osobama koje se obrazuju kako bismo pridonijeli rješavanju tog problema i drugih trajnih problema s kojima su suočeni naši obrazovni sustavi. Budem li potvrđena, u tu ću svrhu predložiti program EU-a za nastavno osoblje koji će se fokusirati na status, radne uvjete, osposobljavanje i izgled za razvoj njihove karijere u cijeloj Uniji. Razmislit ću i o uspostavi europskog saveza škola kako bi se potaknula bolja prekogranična suradnja i mobilnost među školama u Europi. Samo zajedničkim naporima, odnosno angažmanom država članica, nastavnog osoblja, socijalnih partnera, civilnog društva i osoba koje se obrazuju, možemo se suočiti s trajnim problemima s kojima se nose naši obrazovni sustavi.

8. S obzirom na to da se EU suočava s odljevom mozgova u sektoru visokog obrazovanja, kako namjeravate aktivno rješavati to pitanje i dodatno razvijati savez europskih sveučilišta te raditi na europskoj diplomu kako bi se odgovorilo na te izazove? Nadalje, kako namjeravate primijeniti iskustva stečena trenutačnom provedbom programa Erasmus+ pri pripremi programa za sljedeće generacije i koju ćete strategiju odabrati za održavanje temeljnih ciljeva i prioriteta programa uzimajući u obzir moguće buduće proračunske pritiske?

Europa mora biti „mjesto u koje se dolazi radi obrazovanja i radi osobnog ostvarenja”, koje privlači najbolje talente u svim sektorima, pa tako i u visokom obrazovanju, i pritom je dovoljno konkurentno da ih zadrži u svojim gospodarstvima i društvu. Zbog toga naša sveučilišta trebaju biti konkurentnija i privlačnija na globalnoj razini, bez obzira na to u kojoj se europskoj regiji nalaze. Duboko sam uvjeren da Europa ima sve što je potrebno da ostvari tu ambiciju, uključujući opću akademsku izvrsnost. Međutim, naš stvarni potencijal često ograničavaju rascjepkanost i mali doseg. Kako bi se taj trend preokrenuo, trebalo bi pojačati suradnju među sveučilištima u cijeloj Europi.

U tu bismo svrhu trebali poticati europsku strategiju za sveučilišta, s ciljem osnaživanja i jačanja visokih učilišta u cijeloj Europi. Jedna od njezinih vodećih inicijativa, inicijativa za europska sveučilišta, koja dobiva potporu u okviru programa Erasmus+, potiče sveučilišta iz svih dijelova Europe, uključujući ruralna područja i najudaljenije regije, na bližu suradnju. Uspostavom europskih međusveučilišnih kampusa savezi europskih sveučilišta mogli bi studentima ponuditi raznovrsnije i bolje obrazovne programe, u suradnji s istraživačkim odjelima i poslovnom zajednicom. Studenti na taj način mogu steći širi i raznovrsniji skup vještina i kompetencija usmjerenih na budućnost jer bi sveučilišta udružila svoju stručnost, znanje i resurse te kombinirala komplementarne prednosti

koje nisu dostupne u pojedinačnim ustanovama. Ti su savezi pokretači uravnoteženog protoka talenata, koji studentima pružaju jedinstvenu priliku da kombiniranjem studija u više europskih zemalja steknu visokoškolsku diplomu u koju je već ugrađena mobilnost. Stoga trebamo krenuti tim obećavajućim putem kako bismo potaknuli još veći broj sveučilišta da prihvate taj pristup i istaknuli koristi koje može donijeti nastavnom osoblju, studentima i budućim poslodavcima.

Plan za europsku diplomu, koji je pokrenulo nekoliko saveza europskih sveučilišta, svim visokim učilištima otvara nove mogućnosti da svojim studentima ponude iznimno cijenjene i općepriznate diplome, među ostalim u sektorima koji su od strateške važnosti za Europu. Budem li potvrđena, nastavit ću raditi u tom području i usmjeriti se na ostvarenje europske diplome na terenu, u suradnji s državama članicama, Europskim parlamentom i dionicima u visokom obrazovanju, imajući na umu budućnost naših studenata i Europe. U jednom od svojih dijaloga o provedbi namjeravam istražiti koje su moguće prepreke napretku u tom području.

Erasmus+ već više od 35 godina pomaže ljudima da iskoriste mobilnost u svrhu učenja i steknu nove kompetencije i vještine kao što su empatija, samopouzdanje, otvorenost, kritičko razmišljanje, poštovanje raznolikosti i aktivno građanstvo. Obnovljen i ojačan program Erasmus+ promicat će konkurentnost i socijalnu uključenost te pomoći u očuvanju naših demokratskih vrijednosti. U tom kontekstu, ako budem potvrđena, željela bih, na temelju rezultata tog programa, iznijeti uvjerljive argumente za njegovu sljedeću generaciju. Ambicije su velike. U Draghijevom izvješću ističe se „Erasmus za sve”, kao što je navedeno i u preporuci Vijeća o Europi u pokretu. Interes za mobilnost u svrhu učenja i suradnju premašuje ono što postojeći program trenutačno može ispuniti. Kako je navedeno u političkim smjernicama, moramo ojačati program Erasmus+, među ostalim u području strukovnog osposobljavanja. Sljedeći višegodišnji financijski okvir prilika je da svoja ulaganja u obrazovanje pojednostavnimo i učinimo djelotvornijima. Stoga moramo ojačati postojeće mjere i predložiti poboljšanja i daljnja pojednostavnjenja kako bismo držali korak sa svijetom koji se brzo mijenja i potaknuli europsku i međunarodnu suradnju. Erasmus+ jedinstveno je mjesto koje zbližava Europljane i na kojem se promiče konkurentnost, uključenost, demokratsko sudjelovanje i temeljne vrijednosti EU-a.

Pitanje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

9. S obzirom na hitnu potrebu za pripremljenošću EU-a za suočavanje s novim prijetnjama koje bi mogle utjecati na našu sigurnost i sigurnost našeg društva, kako planirate pridonijeti izgradnji kapaciteta EU-a, poboljšati otkrivanje prijetnji i operacionalizirati koordinirani odgovor na krizu na brz i učinkovit način?

S obzirom na znatan porast broja i složenosti klimatskih, socijalnih, tehnoloških i geopolitičkih rizika koji ugrožavaju Uniju, ona nužno mora razviti strateški usmjereniji, sveobuhvatniji i integriraniji pristup upravljanju krizama.

Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, predvodit ću rad na strategiji EU-a za uniju pripravnosti, na temelju izvješća o civilnoj i vojnoj pripravnosti i spremnosti EU-a koje će predstaviti bivši finski predsjednik Sauli Niinistö.

Cilj je izgraditi snažniju i spremniju Uniju utemeljenu na međusektorskom pristupu pripravnosti koji obuhvaća cijelo društvo i sve razine vlasti, uzimajući u obzir sve opasnosti, te jačanje civilno-vojne suradnje.

To znači da građanima, u okviru šireg rada koji mi je povjeren u području vještina i obrazovanja, omogućim stjecanje potrebnih vještina. EU i države članice moraju se pripremiti za cijeli spektar kriza i šokova izazvanih ljudskim djelovanjem ili prirodnim putem, od sigurnosnih prijetnji, uključujući hibridne prijetnje i sve prisutniju kibernetičku dimenziju, do katastrofa uzrokovanih klimatskim promjenama i uništavanjem okoliša, s dalekosežnim učincima na druge sektore našeg društva, kao što su zdravstvo, socijalna skrb i poljoprivreda.

Budem li potvrđena, u tom ću području surađivati s povjerenikom za pripravnost i upravljanje krizama. Kao izvršna potpredsjednica zalagat ću se za povezivanje brojnih različitih područja rada. Blisko ću surađivati sa svim kolegama povjerenicima i našim državama članicama u istinskom duhu Tima Europa. Strategija EU-a za uniju pripravnosti poslužit će kao temelj kojim će se ojačati sposobnosti Europe da vježbama i testiranjem u ranoj fazi identificira i ukloni slabe točke, a zatim da koordiniranim i integriranim pristupom spriječi i prebrodi krize.

Činjenica je da ne krećemo od nule: EU je već izradio bitne alate za sprečavanje, otkrivanje i koordinaciju odgovora na krizu, kao što je Mehanizam Unije za civilnu zaštitu, na kojima ćemo temeljiti svoj rad. To uključuje i strateške pričuve kapaciteta EU-a za odgovor („rescEU”), koje je potrebno održavati i dodatno ojačati.

Možemo se osloniti na iskustvo postojećih sektorskih alata i instrumenata za upravljanje krizama razvijenih u različitim područjima i na različitim razinama, uključujući civilnu i vojnu pripravnost, te na iskustva stečena tijekom prethodnih kriza, kao što su ojačani okvir EU-a za zdravstvenu sigurnost uspostavljen nakon pandemije bolesti COVID-19 ili rad na medicinskim protumjerama.

EU je u okviru strategije za sigurnosnu uniju donio niz zakonodavnih i operativnih mjera koje mu omogućuju da bolje odgovori na sigurnosne izazove nego prije pet godina. Komisija će blisko surađivati s državama članicama kako bi osigurala provedbu novog zakonodavstva, koje će biti ključno za osiguravanje pripravnosti na sigurnosne prijetnje i ranjivosti.

Međutim, pripravnost više ne može biti isključivo pitanje vlasti i institucija. S obzirom na dosad nezabilježenu složenost i međusektorsku prirodu prijetnji, aktivno sudjelovanje građana, kućanstava i društvenih aktera na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini ključan je preduvjet za jačanje pripravnosti EU-a, izgradnju novih kapaciteta te brzu i učinkovitu provedbu koordiniranog odgovora na krizu. Nove inicijative usmjerene na razvoj vještina i kapaciteta, koje uključuju socijalne partnere, obrazovne ustanove i privatni sektor kako bi se osigurala pripremljenost svakog građanina, mogu imati ključnu ulogu u odgovoru na krizu.

Sposobnost da odgovorimo na kiberprijetnje, prijetnje zdravlju ili prirodne katastrofe test je naše odlučnosti i solidarnosti. Možemo se pripremiti tako da ljudima omogućimo stjecanje odgovarajućih vještina, npr. zdravstvenim djelatnicima i hitnim službama, stručnjacima za kibersigurnost i voditeljima logistike, u onim područjima u kojima nedostaje specijaliziranih vještina. Ključnu ulogu imat će i obrazovanje o rizicima, posebno za ranjive skupine.

Nadogradnjom i združivanjem postojećih kapaciteta ojačat ćemo svoju sposobnost predviđanja, poboljšati sustave ranog upozoravanja i otkrivanja te analizirati nedostatke u kapacitetima EU-a u svim sektorima. Pandemija bolesti COVID-19 i rat protiv Ukrajine pokazali su nam kako se krize šire i prenose među sektorima s obzirom na njihovu znatnu povezanost i međuovisnost, zbog čega su nužna međusektorska rješenja i koordinacija, koja često imaju unutarnju i vanjsku dimenziju. Zalažem se za međusektorsko razumijevanje rizika i promicanje anticipatorne analize rizika. Odlučna sam u namjeri da to i ostvarim u korist našeg društva i građana.

Pitanje Odbora za prava žena i jednakost spolova

10. Kojim inicijativama planirate ukloniti razlike u plaći, karijeri, mirovini na temelju spola, te riješiti horizontalnu segregaciju, poticati djevojke i žene u obrazovanju i karijerama u području STEM-a te spriječiti diskriminaciju u svim oblicima kako bi Europa mogla iskoristiti sve svoje talente i potencijal? Također, zbog rodnih razlika rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti u EU-u veći je za žene nego za muškarce. Žene koje imaju neformalne obveze skrbi za uzdržavane članove obitelji riskiraju da se ne mogu zaposliti u formalnom radu i najviše su izložene riziku od siromaštva. Kako planirate poboljšati radne uvjete, razvoj karijere i usavršavanje žena u kontekstu novog okvira za suočavanje s izazovima radne snage u području dugotrajne skrbi? Kako ćete osigurati da strategija EU-a za borbu protiv siromaštva koju će pokrenuti ova Komisija obuhvati žene u najnesigurnijim i najranjivijim situacijama, kao što su beskućnice i samohrane majke?

Ravnopravnost je temeljna vrijednost EU-a i suštinsko načelo cjelokupnog rada koji ću obavljati na svojoj funkciji. Rodna neravnopravnost kršenje je temeljnih prava. To je i velika gospodarska prepreka koja sprečava cijelu Europu da ostvari svoj puni potencijal, s dugotrajnim učincima na našu konkurentnost i produktivnost.

Nekoliko nedavnih mjera EU-a već ima transformativni potencijal za poboljšanje života žena i njihovo sudjelovanje u gospodarstvu. To se posebno odnosi na direktive o transparentnosti plaća, rodnoj ravnoteži u upravama trgovačkih društava, ravnoteži između poslovnog i privatnog života te primjerenim minimalnim plaćama. Budem li potvrđena kao izvršna potpredsjednica, pobrinut ću se za primjerenu provedbu tih instrumenata u bliskoj suradnji s nadležnim kolegama u Kolegiju, a po potrebi ću olakšavati djelovanje država članica.

Kad je riječ o uklanjanju rodnih razlika na tržištu rada, kao što su rodno uvjetovane razlike u plaćama, rodno uvjetovane razlike u karijeri, rodno uvjetovane razlike u zaposlenosti i rodno uvjetovane razlike u mirovinama, blisko ću surađivati s povjerenikom za ravnopravnost na izradi nove strategije za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2025., uključujući konkretne mjere u tom području. U tome će ključnu važnost imati i novi akcijski plan za europski stup socijalnih prava s načelima rodne ravnopravnosti, jednakih mogućnosti i ravnoteže između poslovnog i privatnog života.

Radit ću na rješavanju rodni neravnoteža i stereotipa u obrazovanju i karijeri. Na primjer, u okviru inicijative *Girls Go Circular* više od 47 000 djevojaka u državama članicama EU-a već je steklo vještine u području digitalnih, poduzetničkih i zelenih vještina i nastavit ću djelovati u tom smjeru. Nadalje, u okviru programa Erasmus+ podupiremo i projekte za prevladavanje prepreka s kojima se suočavaju djevojke i žene kad žele nastaviti karijeru u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u sektoru tehnologija s nultom neto stopom emisija i povezanim područjima. To je bitno jer će mnoge mogućnosti koje donosi zelena i digitalna tranzicija biti u tehničkim zanimanjima u kojima tradicionalno dominiraju muškarci, a ne možemo si dopustiti da ne iskoristimo talente polovine stanovništva.

Budem li potvrđena, uključit ću rodnu perspektivu u inicijative za vještine i obrazovanje za koje sam zadužena. Na odgovarajući ću se način pozabaviti horizontalnom segregacijom na tržištu rada. To su važni pokretači rodno uvjetovane razlike u plaćama. Prevladavanje rodni razlika u obrazovanju u području STEM-a bit će jedan od ključnih ciljeva strateškog plana za obrazovanje u području STEM-a. Odgovarajućim metodologijama poučavanja i učenja može se povećati motivacija, interes i sudjelovanje svih osoba koje se obrazuju, uključujući djevojke, u STEM-u. Rodno osjetljivo obrazovanje nastavnog osoblja može pomoći u prevladavanju institucionalnih prepreka i promicanju šireg pristupa obrazovanju u području STEM-a. Inicijative kao što je *Girls Go Circular* mogu se dodatno razviti specijaliziranim osposobljavanjem nastavnog osoblja u području STEM-a, osiguravanjem pristupa nastavnim alatima i umrežavanju te povezivanjem obrazovanja i industrije.

Izazove u području ravnopravnosti, uključujući rodnu ravnopravnost, važno je uzeti u obzir u radu na strategiji EU-a za borbu protiv siromaštva. Kako bismo pronašli rješenje za najranjivije skupine, uključujući beskućnike, samohrane majke i osobe s invaliditetom, moramo riješiti temeljne uzroke siromaštva. U skladu s paradigmom aktivnog uključivanja namjeravam razmotriti čimbenike kao što su nedovoljni prihodi, nedostaci u pristupu tržištu rada i nedostaci u pristupu socijalnim i osnovnim uslugama, kao što su energija i prijevoz. Te su razlike često rodno uvjetovane.

Mjere kojima se podupire veće sudjelovanje žena na tržištu rada pridonijele bi i uklanjanju razlika u mirovinama među spolovima, što prvenstveno odražava rodne nejednakosti tijekom radnog vijeka i sposobnost preraspodjele u okviru naših sustava socijalne skrbi. Također bismo trebali nastaviti pratiti razlike u mirovinama i posvetiti posebnu pozornost strukturnim nejednakostima, diskriminaciji i rodnoj pristranosti u starosnim mirovinama.

Skrb je u središtu rodne neravnopravnosti i ključni je dio rješenja.

Vidimo nerazmjerno opterećenje koje proizlazi iz obveza skrbi, što utječe na to mogu li i kako žene obavljati plaćeni posao. Kako bismo podržali sudjelovanje žena na tržištu rada tijekom cijelog života, moramo osigurati visokokvalitetne, cjenovno pristupačne i dostupne usluge skrbi u cijelom EU-u te poboljšati situaciju za primatelje skrbi i za osobe koje o njima profesionalno ili neformalno skrbe. Stoga ću nastaviti i dodatno pojačati rad na provedbi europske strategije za skrb, a posebno dviju preporuka Vijeća o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te o dugotrajnoj skrbi.